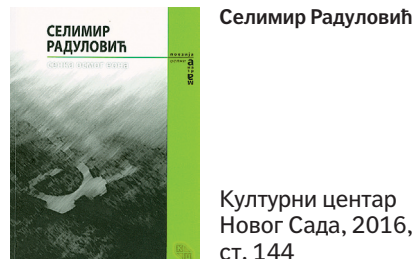

СА ИЗДАВАЧКЕ ТРАКЕ

Тумач царевог сна

Културни центар из Новог Сада објавио је нову поетску књигу Селимира Радуловића (1953), песника, есејисте, антологичара, под насловом „Сенка осмог еона”. Уз пролошку и епилошку песму, ту су још четири тематска циклуса: Исповест тумача царевог сна, Сенка осмог еона, Девет душа Јосифа Исихасте и Слово о неухватљивом.

Поетичка позиција Селимира Радуловића, истиче Саша Радојчић, специфична је и делује апаратно чак и у кругу поетичког вишегласја, карактеристичног за са-

Селимир Радуловић

Културни центар
Новог Сада, 2016,
ст. 144

времену српску поезију, која је отворена за најразличитије приступе, опште естетичке претпоставке, формалне моделе и видове искуства које се изражава у песничком делу Селимира Радуловића. Његове песме и звуком и структуром, и обухваћеним искуством, и тематско-мотивским круговима, ближе су традиционалним представама стиха.

Нови господари Сарајева

Вишња Крстајић Стојановић објавила је четврто издање свог култног романа „Не плачи за Сарајевом”.

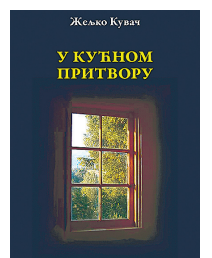
Када се појавило прво издање, Момо Капор је написао: „Осећање тескобе и страха, а пре свега понижења која наносе нови господари Сарајева, испуњавају готово сваки редак ове мрачне хронике, у којој једна крхка жена показује невероватну снагу и истрајност да издржи све тешкоће и сачува у себи драгоцјену наду...”

Вишња Крстајић
СтојановићИздање аутора,
Београд, 2016,
ст. 372

Ова хроника – роман или збирка прича о Сарајеву у ратним годинама, писана је искрено и јасно, кратким реченицама које готово поседују ритам узнемирености била њихове ауторке. Вишња Крстајић Стојановић постала је, тако, један од важних сведока у великој оптужници коју ће једног дана (и поред свих неправди, верујемо у то) подићи историја против оних који су овој даровитој жени и њеним суграђанима отели не само њихов дом него и град”.

Сан је пројекција јаве

Београдски „Партенон” објавио је роман Жељко Кувача (1960), с насловом: „У кућном притвору”. Доследан у остваривању свог прозног концепта, истиче Давид Кеџман Дако, Жељко Кувач се новим делом определио за пут којим се теже стиже, за интроспекцију као пут самооткрића главног јунака. Реч је о психолошкој, моза-

Жељко Кувач

„Партенон”,
Београд, 2016,
ст. 216

ичној прози која, иначе, не трпи неуверљивост, празан ход, нефункционалне, дакле, сувишне прозне рукавце. При творењу психолошке приче писац полази од Фројдове максиме да је подсвесно јаче од свесног, јер у његовој основи сан је пројекција јаве. Вера у моћ љубави и погледу остварења смисаоности живљења, то је оно што ово дело чини да буде не само повест о једном животу, већ је и животна прича са свим својствима универзалнијег значења. З. Р.

Дајте ми ружну фасаду
и из ње ће израсти биљка

Вечерас у Дому омладине изложба „Атлас Земље”
Ивана Стојаковића, који живи у Њујорку и прави вертикалне баште

Иван Стојаковић са макетом једног од својих радова

Мамак са Црвеног крста, који је деведесетих студирао овде сликарство, на Лутрији је освојио „зелену карту” и од 2003. живи у Њујорку. Тамо је Иван Стојаковић дошао преко Торонта, где је стекао диплому, а нашој публици представља се изложбом „Атлас Земље” вечерас у Дому омладине (19 ч.). Поставка је настала у организацији са „ProArt.org”, уз подршку Америчке амбасале и Министарства културе РС и траје до 21. августа.

– На зиду галерије посетилац може да види разбацане сегменте мапа, али и неке апстрактне површине. Један рад настао је у Београду и бави се поплавама које су погодиле Балкан, тако што сам користио сателитске слике из региона. Ти пејзажи су ремиксована слика стварности која се мења услед климатских промена. Поплаве на Балкану или ураган Сен-

” Иван
Стојаковић

У Њујорку постоји експанзија бендова који свирају ритмове са Балкана. Узму уживачко коло, обраде у панк фазону, а нико из бенда није одавде

ди показују да је реч о глобалној теми која нас све спаја – каже уметник Иван Стојаковић (1974).

Његови радови, инспирисани екологијом, представљају тзв. вертикалне баште за које користи регниране биљке, али и оне праве (кактусе, агаву); ставља их у филц који служи уместо тла – задржава влагу и тако храни биљку. Вода је на овом мапама представљена путем плексигласа, а веге-

тација је стављена тамо где има највише популације.

– Француски ботаничар Патрик Бланк од вертикалних башта направно је уметност. Ја сам их спојио са мозаиком и највише се бавим визуелним балансом те слике, урбане дивљине – додаје Стојаковић.

Близак му је и покрет „арт повера” или сиромашне уметности – материјале проналази и на ђубрету, али картон набавља и из „Икее”. За измишљени град Зелена јабука, од рециклираног картона и пластике, рађеног са школском децом, добио је награду „Бернард Бирман”.

– Од пластике у коју се пакује рођенданска торта настао је стадион, од чачкалица стубови, а од шрафова улична светла. У тај град утршено је 500 фигура од пластелина – радо се сећа тог периода.

У Њујорку наш саговорник добија све више признања за свој рад. Стигао је, каже, до нивоа да сваког месеца

има групну изложбу. Сарађује са кураторима Јованом Стокић и Жељком Химбеле Кожул, са Брижит Мајер из Филаделфије, захваљујући којој је његов рад у колекцији амбасале САД у Београду, а на сталној је листи уметника галерије „Кристијан Диверноа” на Менхетну.

Као свој утисак издваја да је апстрактна уметност у Америци део културе, који се не доводи у питање, док „код нас то није случај”.

– Са распадом Југославије земље су створиле своју наративну причу, а за њу је прво потребна представа једног етничитета: Срба, Хрвата... Наши споменици у 20. веку махом су фигурација. Зашто не направимо споменик Тесли који је апстрактан (као што на Кадињачи два камена симболизују борбу), тако би овде могле да се направе муње, планета и Србија одакле избија светло. Можда ово звучи као кич, али све може да се направи да буде добро. Апстракцију раде средине које треба да испричају причу више народа, као Американци, и нико онда не може да каже „то није моја прича”.

– Такође, у Њујорку постоји експанзија бендова који свирају ритмове са Балкана. Узму уживачко коло, обраде у панк фазону, а нико из бенда није одавде. Тако и на пољу ликовности користе микс интерактивних скринова, сликарства са модом и архитектуром... Њујорк има 100.000 ликовних уметника. Средња класа је куповала наше радове, а она пропада и сви смо уплашени због тога.

Стојаковићу би било инспиративно да изложбу природи у неком малом месту. Поставио је један рад у шуми, један на плажи.

– Хтео сам и на Дурмитору, с идејом да је публика релативан појам. Да је утисак човека који случајно набави на рад, стравично јак моменат, исто као кад на изложбу дође 500 људи или музеј откупи рад. То су подједнако битни излагачки простори, посебно за уметника који се бави односом природе и друштва. Као што природу носим у друштво, тако желим и да друштво донесем у природу – каже Иван Стојаковић и наглашава да би волео да уради нешто за свој Црвени крст и Београд.

– Дајте ми ружну фасаду и направите је од тога нешто лепо. Инсталирају на неком зиду рад и биљка ће да расте из њега. Можемо да осмислимо и мапу Београда или мапу слојева из којих је настајао наш град. Или апстрактно – однос Саве и Дунава, плус Велико ратно острво као преостали комад дивљине. Може да буде ултрамодерно, а да задржи природност. Тражим такве ствари, само ми дајте дозволу.

Мирјана Сретеновић

Венецуела на платнима Валтера де Леона

Изложба јужноамеричког уметника у Интернационалном уметничком студију „Радован Трнавац Мића”

Ваљево – У оквиру традиционалне манифестације „Тешњарске вечери” Ваљевци и гости из других градова и иностранства имаће прилику да од уторка 9. августа у овдашњем Интернационалном уметничком студију „Радован Трнавац Мића” виде изложбу „Венецуела на платнима Валтера де Леона”. Изложена су 22 дела углавном средњег формата истакнутог венецуеланског уметника који на себи својствен начин доноси очаравајуће пејзаже и природне лепоте ове прелепе јужноамеричке државе.

Користећи технику уља на платну Валтер де Леон јасно поручује да је фигуративно сликарство његова страст, као што је несумњиво и његова опчињеност природом. Уругвајац, рођен 1941. у Монтевидеу где је започео студије као технички цртач у Индустријској школи за конструкцију, а потом похађао предавања уметничког цртања и сликарства на Академији ликовних уметности „Пол Каргун”, почетком седамдесетих година прошлог века пресељено се у Венецуелу. У тој земљи је држао радионице за дизајн рекламне материјала, не

напуштајући уметничко сликарство. Четири деценије инспиративна природа Венецуеле није престала да нуди мотиве за Де Леонина платна. Имао је више од 60 самосталних и велики број групних изложби.

У кратком тексту „О Валтеру де Леону” у каталогу за изложбу, др Јакобо Асенсорија, професор историје уметности на Католичком универзитету „Андрес Беољ”, наводи да се овај уметник свакако одушевљава прецизношћу боја која је плод континуираног и дисциплинованог откривања и трагања за композицијом, која није само конструктивни израз сведен на принцип „сликам да бих сликао”, већ поседује одговарајући унутрашњи одраз, уткан у композицију, онда када уметник зна да је његово

дело плод његове маште и снова умотаних у вео бесконачне креативне аспирације”.

Признати венецуелански ликовни уметник, педагог Орландо Кампос истиче да се Валтер де Леон својим радом обраћа љубитељима фигуративног сликарства који имају прилично велике захтеве. „Његово дело одише сликарском наративном елоквенцијом и заводи мирном, суптилном елганцијом и њему својственим уочљивим нијансама”, наглашава Кампос у осврту под називом „У заносу пејзажа”.

Анализирајући дела која венецуелански уметник у Ваљево први пут представља српској публици, новинарка Слађана Васиљевић у каталогу за изложбу наводи да се пред пејзажима Валтера де Леона дише дубоко. „Посматрач жели да удахне и мирис Карипског мора и свежину дивљих река у дунглама југоисточне Венецуеле, и оно што ветар донесе са северних Анда, са врха Боливар”. Пејзажи Валтера де Леона чине се као зов природе, цени Васиљевића и додаје: „Ако пред овим сликама покушамо да замислимо и аутентичне звуке, нашли бисмо се тамо где се уметник латио киста”...

Свечаном отварању изложбе „Венецуела на платнима Валтера де Леона” у уторак у ваљевском студију „Трнавац”, како је најављено, присуствоваће и висока дипломатска делегација Амбасале Боливарске Републике Венецуеле у Србији која је и помогла у организацији овог несвакидашњег културног догађаја. Изложба ће бити отворена до 9. септембра. С. Ђирић

Валтер де Леоне, Анђеоски водопад у националном парку Канајма